

Vergaderjaar 2015–2016

31 288

Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid

34 300 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2016

Nr. 543

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juni 2016

Onlangs heb ik toegezegd u te informeren over alle projecten die zijn gehonoreerd in het kader van de nieuwe regeling Toekomstfondskrediet voor Onderzoeksfaciliteiten (hierna: TOF-regeling) en over de uitvoering van het amendement Mei Li Vos/Verhoeven.¹ De TOF-regeling stimuleert de bouw van goede faciliteiten voor onderzoek die van groot belang zijn voor het ontwikkelen van innovatieve producten en diensten en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor onderzoekers en innovatieve bedrijven in Nederland.

Uitkomsten eerste tender succes

De TOF-regeling is een nieuwe regeling die ik in mijn brief van 8 juni 2015 over het Toekomstfonds, mede namens de Minister en Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, heb aangekondigd (Kamerstuk 31 288/34 000 VIII, nr. 474). Recent zijn alle aanvragen die zijn ingediend in de eerste tender van deze regeling beoordeeld en geselecteerd. Vanuit het Toekomstfonds wordt € 40 miljoen bijgedragen en kunnen onderzoeksorganisaties en consortia van instellingen en bedrijven risicodragende leningen aanvragen voor hoogwaardige onderzoeksfaciliteiten voor onderzoek. Deze aanpak spoort met de in 2012 ingezette koers om in het kennis- en innovatiebeleid minder met subsidies en meer met revoluerende instrumenten te werken. De kern van de regeling is een renteloze lening en een lange afschrijvingstijd. Nederland pioniert hiermee in internationaal opzicht. Ik vind het goed te constateren dat deze aanpak een succes blijkt.

Ik ben verheugd u, mede namens de beide bewindslieden van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, te kunnen melden dat de eerste tender van deze

¹ Kamerstuk 34 300 XIII, nr. 163. Naar aanleiding van het nader gewijzigd amendement Mei Li Vos/Verhoeven is eind 2015 een eenmalig bedrag van € 8 miljoen uit het Toekomstfonds voor SURF geoordeeld. Hiermee kan SURF de noodzakelijke investeringen doen in de vervanging van onderdelen van de ICT-infrastructuur die binnenkort «end of life» zijn.

nieuwe regeling laat zien dat er bij verschillende onderzoeksorganisaties veel belangstelling is voor een lening uit het Toekomstfonds voor de financiering van onderzoeksfaciliteiten. In totaal zijn 13 aanvragen ingediend voor ruim € 150 miljoen projectkosten. Daarvoor is € 62 miljoen aangevraagd uit het Toekomstfonds. Hiermee is het beschikbare budget anderhalf keer overtekend. De projectvoorstellen zijn gerangschikt op basis van rangschikkingscriteria in de regeling. De voorstellen die in aanmerking komen voor een lening uit het Toekomstfonds zijn van zeer goede kwaliteit. Het gaat om voorstellen afkomstig van TNO, Deltares, Peetaplant, SURF, Technische Universiteit Delft, Universiteit Twente, Technische Universiteit Eindhoven, Erasmus Medisch Centrum. Een overzicht van de gehonoreerde projecten met investeringsbedragen en leningen is opgenomen in onderstaande tabel.

Aanvrager	Project	Lening	Totale investering
TNO	PrintValley2020	€ 1.300.000	€ 2.600.000
Deltares	GeoCentrifuge	€ 3.400.000	€ 7.000.000
TU Delft	Flex200	€ 2.875.000	€ 5.750.000
TNO	EUV Beam Line 2	€ 2.750.020	€ 5.500.040
TU Delft	Geothermie	€ 3.835.250	€ 8.220.500
Peetaplant	Demokwekerij 2.0	€ 2.000.000	€ 5.500.000
UTwente¹	NanolabNL	€ 6.785.000	€ 13.570.000
TNO	Optical Manufacturing	€ 1.750.000	€ 3.500.000
SURF	RekenDeltaPlan	€ 11.125.000	€ 22.250.000
ErasmusMC	Valorisatie en Innovatie door Dierexperimenteel onderzoek	€ 4.179.730	€ 60.000.000

¹ Mede namens TU Delft en TU Eindhoven.

De behoefte aan investeringen in onderzoeksfaciliteiten is groot in Nederland en de TOF-regeling voorziet voor een deel in deze investeringsbehoefte voor universiteiten en toegepaste onderzoeksorganisaties (TO2).²

Hbo-instellingen kunnen ook gebruikmaken van de TOF-regeling, maar in de eerste tender heeft slechts één hbo-instelling een aanvraag ingediend. Op basis van de afwijzingsgronden in de regeling kon deze aanvraag niet worden gehonoreerd.

Gelet op de belangstelling en ervaringen met deze eerste tender zal ik, mede namens de Minister en Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de resterende € 20 miljoen uit het startkapitaal van € 100 miljoen voor onderzoek inzetten voor een tweede tender van de TOF-regeling in dit jaar. Hierbij zal ik in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap nagaan welke mogelijkheden er zijn om de deelname vanuit het hbo te ondersteunen en te bevorderen.

Amendement Mei Li Vos/Verhoeven

Ik kan u melden dat de SURF-aanvraag in het kader van de TOF-regeling zal worden gehonoreerd en dat hiermee uitvoering wordt gegeven aan het nader gewijzigd amendement (Kamerstuk 34 300 XIII, nr. 163). Het is belangrijk dat de digitale infrastructuur voor onderzoek en onderwijs ook in de toekomst van hoge kwaliteit blijft. Daarom is goede afstemming en regievoering nodig tussen toekomstige investeringen in de infrastructuur van SURF en andere grootschalige onderzoeksfaciliteiten van bijvoorbeeld universiteiten en TO2-instituten. Hiertoe is de Perma-

² De regeling is vanwege de eis van revolverendheid niet geschikt voor alle type onderzoeksfaciliteiten.

nente Commissie voor Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten van NWO begin 2016 gestart met een analyse.³ Op basis van de resultaten hiervan kan worden gezien welke middelen nodig zijn voor de digitale infrastructuur voor onderzoek, zoals die van SURF. Deze rapportage zal de Minister van OCW in het najaar aan uw Kamer sturen.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

³ Kamerstuk 32 637, nr. 204.